

KONTROL MOZIOA

DONOSTIAKO KAIKO ARRAPALAREN ERABILERA ETA NAUTIKOKO JAITSIEREI BURUZKOA

Jon Markel Ormazabal Gaztañagak, EH BILDU udal taldeko zinegotziak, Udalbatzaren Organo Araudiko 98. artikulua oinarri, **kontrol mozio** hau aurkezten du, Udalbatzan azter dadin. Mozioa 2025eko uztailleko Gune Publikoen Batzordean aztertutako interpelazioaren ondorioa da.

JUSTIFIKAZIOA

Donostia itsasoari begira garatu da, itsasoari emana. Itsasora zabaldu gara eta itsasoak egin gaitu. Eta hiriaren berezko ezaugarri hori ezin da ulertu kaia eta ingurua kontuan hartu gabe. Ondare kulturalaren gordailu, kultur transmisiorako espazioa. Donostiako kaia gure nortasunaren parte da, ekonomiak eta kulturak elkarri eskua eman dioten lekua, baina guztiaren gainetik, edo horregatik guztiagatik, bizileku bat da. Erabilera anitzeko ingurunea. Lanerako, arrantzan egiteko, bainatzeko edo jolasteko erabili izan dena. Eta, hain zuzen ere, erabilera desberdinen osagarritasunak egin du berezi Donostiako kaia.

Azken hamarkadetan, ordea, hori aldatzen joan da. Arrantza-jarduera erabat desagertu da, eremu osoak pribatizatu eta hesitu dira, eta bainatzea ere debekatuta dago, besteak beste. Egia esan, urteak dira kaian bainatzea debekatuta dagoela, bai Donostian, bai euskal kostaldeko gainerako portuetan. Aitzitik, herri gehienetan, guztietan ez bada, gai izan dira alternatibak bilatu eta bainurako aukera mantentzeko. Ez da Donostiaren kasua, eta aurtengo ekainean, berriro ere, kaian bainatzeko arau berri bat ezarri da. Ez hori bakarrik, izan ere, orain ezin da itsasora sarbide nagusia den arrapalan ere egon. Eta horretarako argudiatzen den arrazoia segurtasuna da. Argudio hori erabili du Eusko Jaurlaritzako Portu eta Itsas Gaietako Zuzendaritzak Donostiako kaiko arrapalarako sarbidea behin betiko mugatzeko, hau da, "kokalekuaren arriskugarritasuna", eta aurrerantzean portu- eta larrialdi-zerbitzuek eta itsas jarduera pribatuek baino ezingo dute erabili.

Erakunde publikoen betebeharra da herritarren segurtasuna bermatzea, baina kasu honetan argudio hori ulertezina da, inork ez baitu gogoratzen inguru hori arriskutsutzat jotzeko moduko gertakari larririk.

Kirol-jarduera nautikoei dagokienez, beti egon dira ikastaroak (bela, piraguismoa...), eta horrela izan behar du. Baina azken urteetan ikastaroen kopurua hazi izana ez da arrazoa arrapalaren gainerako erabilerak mugatzeko. Beti egon dira ikastaroak, eta beti egon da elkarbizitza jarduera horietan parte hartzen zuten lagunen eta gainerako herritarren artean. Eta ziur gaude aurrerantzean ere posible izango dela bizikidetza hori.

Erakundeen ardura da kaiaren erabilera arautzea, hau da, segurtasuna eta, batez ere, elkarbizitza bermatzea, guztiok kaiaz gozatzeko aukera izan dezagun. Euskal Autonomia Erkidegoko Portuei eta Itsas Garraioari buruzko 2/2018 Legeak bereziki azpimarratzen du EAEko “portu askoren hiri-izaera”, eta, horri dagokionez, adierazten da Legea “portuko jardueraren eta portuetako udalerrri eta hirietako eguneroko jardueraren arteko ezinbesteko bizikidetza baketsuan” oinarritzen dela; hau da, portuetako jardueren eta zerbitzuen antolaketa eta kudeaketa bizikidetza horretara bideratuta egongo dela. Baina gaur egun indarrean dagoen araudia helburu hori lortzetik oso urrun dago; aitzitik, azken urteotan ezarritako neurriek giroa gaiztotu baino ez dute egin.

Herritarren askorentzat, Donostiako kaia antzinako izaera publiko eta komunitarioa galtzen ari da. Eta beste horrenbeste gertatzen da Nautiko inguruarekin. “Haren aldamenean itsasora irteten den plataforma donostiarren leku gogokoenetako bat da egonean patxadaz egoteko”. Horrela irakurtzen da Donostia Turismoa atarian. Hala ere, ingurune horren aldizkako itxiera etengabea izan da azken urteetan, eta une honetan bertan ere itxita aurkitzen da.

Donostiako Udalak hainbatetan azaldu duenez, Nautikoko pasabidea eta bertatik itsasora jaisteko dauden bi eskailerak Euskadiko Kirol Portuak (EKP) erakundearen ardura dira, eta 2020an, adibidez, ixteko, haien egoera txarra eta horrek erabiltzaileentzat zekarren arriskua argudiatu zituen. Bost urte geroago, zehazki 2025eko uztailaren 18an, Eusko Jaurlaritzako Elikadura, Landa Garapen, Nekazaritza eta Arrantza Sailak iragarri du eremu hori konpontzeko administrazio-prozedura hasi duela. Lanak burutzeko epea lau hilabetekoa izango da, beraz, uda osoan itxita egongo da.

Bestalde, ingurune honetan hondartzarako beste jaitsiera bat ere itxita dago. Donostiako Erreal Klub Nautikoko eskailerez ari gara. Jakina denez, klub pribatua da eta instalazioetarako sarbidea bazkideei mugatua dago. Hala ere, solarium bezala erabiltzen den eremutik Kontxako hondartzara jaisteko pasabidea “igarobide librea” izan da orain arte; hau da, edonor igaro zitekeen, baina ez geratu.

Horrek guztiak gero eta espazio gehiago pribatizatzen ari diren sentrazioa areagotzen du, baita beste interes batzuei arreta gehiago eskaintzen zaiela ere, donostiarren bainuari edo erosotasunari baino.

Horiek horrela, eta erdialdeko bizilagunen eskariei erantzunez, honako hau da behean sinatzen duen zinegotziak aurkeztutako **KONTROL MOZIOA**:

- 1.- Donostiako Udalbatzak hertsatuki eskatzen dio Udal Gobernuari bilatu eta sustatu ditzala aurrerantzean ere Donostiako kaiak orain arte izan dituen erabilera desberdinen arteko bizikidetza ahalbidetuko duten neurriak.
- 2.- Donostiako Udalbatzak hertsatuki eskatzen dio Udal Gobernuari abiatu ditzala Donostiako Erreal Klub Nautikoko igarobidea ireki eta bertatik hondartzara jaisteko eskailerak konpontzeko beharrezko izapideak.

Donostian, 2025eko uztailaren 18an

Jon Markel Ormazabal Gaztañaga

EH Bildu udal taldeko zinegotzia